

на търновския митрополитъ Илариона, за прѣвеждане на библията на български, отнѣсе се чрѣзъ своитѣ агенти до Одринския архиепископъ за сжщата цѣль. (Американскитѣ мисионери, които почнали да кръстосватъ Турция още въ тия ранни години, знайки, че тия, които се наричатъ българи, иматъ свой отдѣленъ езикъ, и че за да разпространятъ между тѣхъ протестанизма трѣбва да боравятъ съ български езикъ и черковни книги на тоя езикъ, заловили се сериозно съ прѣвеждането на св. писание на български). Когато се отнесли за тая цѣль до Одринския владика, тоя послѣдниятъ имъ прѣпоръчалъ двама свещеника въ Сливенъ, които знаели добръ, както старогръкия, тъй и черковно славянския езикъ. Това било около 1825 г. Не се знае кой именно е билъ тогава Одрински владика. Знае се, обаче, че такъвъ прѣзъ 1829 г. е билъ нѣкой си Герасимъ, когато сливенци изгонили отъ града и безъ малко щѣли да го убиятъ по пжтя за Ямболъ. Жално е сжщо, че не се знаятъ кои именно сж били споменатитѣ сливенски свещеници, натоварени съ прѣвода на цѣлата библия или само на евангелието. Тѣ започватъ прѣвода, но не го довършватъ, тъй като библейското общество, види се отчаяно отъ бавния вървежъ на прѣвода, или отъ негови недостатъци, се отнася за сжщата цѣль до митрополита Иларионъ (1827 г.). Най-правдоподобно може да се твърди, че прѣводътъ е билъ спрѣнъ подъ патриаршеско давление. Вийнеръ просто заблѣзва, че сливенскитѣ попове прѣкъснали труда си щомъ чули, че Иларионъ билъ натоваренъ съ това прѣдприятие. По-нататкъ се казва, че и той се отказалъ отъ възложената му мисия, още повече, че чулъ, какво Сапуновъ въ Букурещъ ималъ намѣрение скоро да напечата 1200 екземпляра отъ своя прѣводъ на Новия завѣтъ. Американскитѣ мисионери водили прѣговори въ сжщата смисль и съ Фотиновъ. Едва въ 1836 г. работата се възлага на Неофитъ Рилски (Ср. Мас — Farlane, Const. et la Turquie, II, 277—278).

Колкото се отнася до въпроса, какво сж станали недовършенитѣ прѣводи на сливенскитѣ попове и дали сж били довършени отпослѣ по частна инициатива — ние нищо не знаемъ. Възможно е да сж прибрани отъ самитѣ мисионери, които и ще сж заплатили за сторения трудъ, но всичко това е тъмно. Сливенското прѣдание разправя, че около „голѣмото чумово“ (1812 г.) въ Сливенъ е живѣлъ нѣкой си попъ *Александрія* (въ квартала Клуцохоръ), който билъ „много ученъ“ и „постоянно пишелъ“. За него се разправя, че писалъ *българско евангелие*, което било съ *червени букви* и се пазѣло до 1877 г. въ Сливенската градска библиотека, дѣто изгоряло. Можемъ съ голѣма вѣроятность да твърдимъ, че единъ отъ натоваренитѣ да прѣведатъ евангелието на български ще е билъ именно тоя попъ *Александрія*.